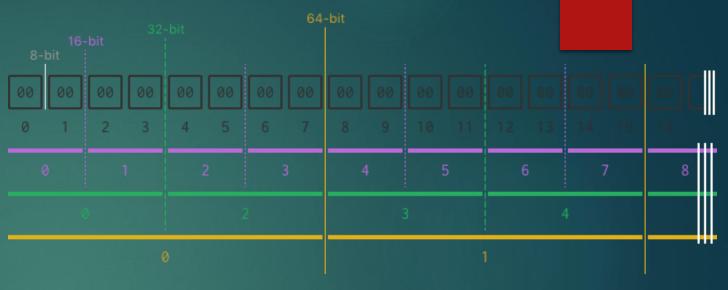
SUNUCU SISTEMLERI

x86 ve x64 Kavramları

(32 bit ve 64 bit)

x86 (32-bit)

- 32 bitlik sayılar için bir kısaltmadır.
- Bu sayı 0 ve 1'lerden oluşur ve binary dizimi olarak adlandırılır. Örn; 01101110...
- 32 bitte, sayı 1 ve 0'lardan oluşacağı için toplam kombinasyon adedi 2^32 kadardır.
- 2^32=4,294.967.296 farklı kombin<u>asyon eder.</u>
- 32 bit bellek adresyebilen bir işlemci, 4,294.967.296 bitlik bellek alanı işleyebilir.
- Her 8 bit'e, 1 byte adreslenebildiği için, bu da 32-bit işlemcinin maksimum 4 GB veri adresleyebildiği anlamına gelir.
- 32 bit'lik işletim sistemleri bu yüzden en fazla 4GB RAM destekler. Fazla fiziksel RAM'inizin olması, durumu değiştirmez.
- İşlemci, işlem parçalarını en fazla 32'şer bitler halinde işleyebildiği için, 64 bit'lik işlemciye göre yavaştır.
- PAE (Physical Addressing Extensions) teknolojisi ile Windows'ta görünen 3~ GB RAM kullanımı, 4 🕻 B'a çıkarılabilir.

SUNUCU SİSTEMLERİ x86 ve x64 bit Kavramları

x86 (32-bit)

Neden x32 değil de; x86?

- Intel'in en başarılı, ilk göz ağrı olan işlemcilerinin mimarisidir.
- Intel'in ilk işlemcilerinin son 2 rakamı daima 86 ile biterdi.
- 1980 ve 1990'lar arasında çıkan i286, i386, i486 gibi.
- Bu işletim sistemlerinin hepsi 32 bit'lik mimarideydi.
- Bu yüzden 32 bitlik mimarinin adı, bu eski işlemcilere <mark>atıfta</mark> bulunarak terminolojiye x<u>86</u> olarak geçti.
- x86 teriminin isim babası Intel'dir.

x64 (64-bit)

- 1 ve 0'ların 32 bit mimaride en fazla 2^3 2 kadar kombinasyonu olduğu gibi, 64 bit için de bu sayı, 2^64 'tür.
- Bu sayı (16 EB) günümüz ve yakın gelecek için çok fazla olduğu için şimdilik 2^48 ile sınırlandırılmıştır.
- 2/48 bitlik bir işlemci 256 veri adresleyebilir.
- PAE (Physical Addressing Extensions) teknolojisi ile bu adres alanı 2^64'e çıkarılabilir. Fakat teoridedir...
- İşlemci, işlem parçalarını 64'er bitler halinde işleyebildiği için, 32 bit'lik işlemciye göre daha hızlıdır.
- 64 bit'lik veri adreslenebilmesi (işlenebilmesi) için, işletim sistemi ve uygulamaların da x64'ü desteklemesi gerekir.
- x64 işlemciler ve işletim sistemleri x86 uyumludur; 32 bit'lik adresleme yapabilirler.
- Bu sebeple işletim sistemlerinin içinde uygulamalar için Program Files ve Program Files (x86) vardır.
- 32 bit mimaride çalışan uygulamalar Program Files (x86) klasörünü kullanırlar; DLL'lerini buraya bırakırlar.

x86 ve x64 için Windows O.S. RAM Limitasyonları

Versiyon	x86'da Limit	x64'te Limit
Windows 8	4 GB	128 GB
Windows 8 Professional	4 GB	512 GB
Windows 8 Enterprise	4 GB	512 GB
Windows 10 Home	4 GB	128 GB
Windows 10 Education	4 GB	2 TB
Windows 10 Pro	4 GB	2 TB
Windows 10 Enterprise	4 GB	6 TB
Windows 10 Pro for Workstations	4 GB	6 TB

Versiyon	Limit (x86 kullanılmaz.)
Windows Server 2012 Datacenter	4 TB
Windows Server 2012 Standard	4 TB
Windows Server 2012 Essentials	64 GB
Windows Server 2012 Foundation	32 GB
Windows Storage Server 2012 Workgroup	32 GB
Windows Storage Server 2012 Standard	4 TB
Hyper-V Server 2012	4 TB
Windows Server 2016 Datacenter	24 TB
Windows Server 2016 Standard	24 TB